

4.6 PRODUŽENJE ROKA POZAJMICE

Produženje roka pozajmice primeraka pozajmljenih van biblioteke možemo da izvedemo samo u prozoru **Građa domaće biblioteke**. Člana koji želi produžiti rok pozajmice moramo najpre da potražimo. Građi, koja je pozajmljena za čitaonicu, ne možemo da produžimo rok pozajmice na ovaj način, ali možemo ručno da promenimo datum isteka (v. pogl. 4.7). Građi, koja je pozajmljena posredstvom međubibliotečke pozajmice, rok pozajmice možemo da produžimo samo u međubibliotečkoj pozajmici.

Na zahtev biblioteke posebnim parametrom možemo da omogućimo produženje roka pozajmice građi za koju je evidentirana opomena, kao i produženje važenja rezervacije rezervisanoj građi (statusi u pozajmici *R*, *W* ili *O*).

Postupak

1. Označimo klasu **Član** i izaberemo metodu **Klasa / Građa domaće biblioteke**.

Otvora se prozor **Pretraživanje po ključu**.

2. Izaberemo člana.

Člana možemo da potražimo po broju članske karte ili pretraživanjem po nekom drugom podatku (v. pogl. 4.1).

Otvora se prozor **Građa domaće biblioteke**.

3. U prozoru **Građa domaće biblioteke** označimo primerak (ili više primeraka), kod kojeg želimo produžiti rok pozajmice.

Savet:

Sve primerke u spisku možemo označiti za produženje klikom na dugme **Izaberi sve**.

Savet:

Na zahtev biblioteke posebnim parametrom može se omogućiti da, kada dugmetom **Izaberi sve** za produženje izaberemo svu građu, produžava se rok pozajmice i za građu koja je kod člana evidentirana u drugim odeljenjima biblioteke.

Kada je u biblioteci uključen ovaj parametar, možemo da produžimo rok isteka pozajmice ili važenje rezervacije u drugim odeljenjima biblioteke klikom na dugme **Produži** čak i kada u trenutnom odeljenju nije evidentiran nijedan primerak građe.

4. Kliknemo dugme **Produži**.

Novi datum isteka kod označenog primerka (ili više primeraka) izračunava se na osnovu roka produženja za pojedinu vrstu građe, pri čemu se uvažava

tekući datum. Tekući datum se takođe evidentira kao datum kada je produženje izvedeno.

Prilikom produženja roka pozajmice kod primerka kome je istekao rok pozajmice možemo da evidentiramo potraživanje penala (v. pogl. 7.2.2.2). Ako biblioteka dozvoljava produženje roka pozajmice za građu za koju je član dobio opomenu, opomena će se izbrisati prilikom produženja.

Upozorenje:

Prilikom određivanja novog roka isteka uvažava se kalendar biblioteke tako da ne može da istekne na dan kada je biblioteka zatvorena (v. pogl. 2.2). Za datum isteka se u ovom slučaju određuje prvi radni dan.

Upozorenje:

Ako su za pojedinačna odeljenja u biblioteci određeni različiti vremenski parametri i kalendar, uvažava se rok produženja i kalendar odeljenja u kojem smo prijavljeni.

Uslovi

U slučaju ograničenja za produženje roka pozajmice kod člana ili građe ispisuje se odgovarajuće upozorenje. U sledećim slučajevima možemo da odlučimo da li ćemo građu pozajmiti uprkos ograničenjima:

- kod člana je dostignuto ograničenje produženja za primerak
- za primerak je određen stepen dostupnosti ili status koji uslovljava pozajmicu (v. pogl. 2.3). To obično važi za stepen dostupnosti (996/997p) 4 – ograničena dostupnost – čitaonica, 5 – ograničena dostupnost – s dozvolom autora ili 6 – sadržaj dokumenta nedostupan i status (996/997q) 6 – oštećeno.
- rok pozajmice je prekoračen i član je već dobio opomenu za primerak

Građi **ne možemo da produžimo** rok pozajmice u sledećim slučajevima:

- primerak je međuodeljenski pozajmljen (status *D – međuodeljenska pozajmica*), dugme **Produži** nije aktivno
- primerak je pozajmljen posredstvom međubibliotečke pozajmice (status *M – međubibliotečka pozajmica*)
- primerak je kod člana evidentiran kao zadržan ili izgubljen (status *B* ili *L*)
- član ima postavljeno ograničenje "Onemogućeno produženje", dugme **Produži** nije aktivno
- dugme **Produži** nije aktivno jer je kod člana prekoračena gornja dozvoljena granica ukupnih potraživanja ili je starost najstarijeg evidentiranog potraživanja prekoračila vremensko ograničenje (ograničenja koja se uzimaju u obzir određuju se posebnim parametrima na zahtev biblioteke)

Savet:

Na zahtev biblioteke posebnim parametrom može se uključiti kontrola da se u slučaju nepodmirenih potraživanja u određenom periodu ispiše programsko upozorenje pre nego što nastupe uslovi za ograničenje postupaka u pozajmici.

- za tu vrstu građe biblioteka ne dozvoljava produženje roka pozajmice (u tabeli vremenskih parametara je rok produženja *Od* ili uopšte nije određen)
- za primerak je određen stepen dostupnosti ili status koji onemogućava pozajmicu (v. 2.3). To obično važi za primerke sa stepenom dostupnosti (996/997p) 7 – *potpuna nedostupnost (arhivski primerak)* ili statusom (996/997q) koji se razlikuje od 6 – *oštećeno*
- za primerak je određeno ograničenje dostupnosti *Od* (996/997u)
- ako bi novi datum isteka stariji od već određenog koji smo prethodno već odredili
- građa je rezervisana kod drugog člana
- biblioteka ne dozvoljava produženje roka pozajmice za građu za koju je izdala opomenu
- biblioteka ne dozvoljava produženje roka pozajmice članovima koji su pozajmili barem jedan primerak za koji je istekao rok pozajmice